

INFO 1

Välkommen till information och utbildning
för gode män och förvaltare.

Ambitionen är att varje film skall
vara c:a 6 - 8 minuter lång.

Serien blir 10 - 15 avsnitt.

Du skall få tips, råd, lagstiftning om det
mesta som en ställföreträdare skall kunna.

Vi börja med med grundläggande
information.

• HISTORIK LAGSTIFTNING

- 1667 utfärdades en förordning om inrättande av förmyndarkammare i Stockholm.
- 1721 fastställdes myndighetsåldern för män till 21 år.
- 1845 utfärdades en förordning som bemyndigade städer, socknar och häraden att utse god man för tillsyn av förvaltningen av omyndigas egendom.
- 1924 tillkom Föräldrabalken som även innehåller förmynderskapslagstiftningen.
- 1950 fick kvinnor i äktenskap bli förmyndare för sina egna barn.
- 1957 ersattes förmyndarkammaren av en kommunal myndighet.

LAGSTIFTNING

- 1969 sänktes myndighetsåldern från 21 år till 20 år.
- 1974 sänktes myndighetsåldern till 18 år. De som då inte var i stånd att vårda sig eller sin egendom förklarades av rätten som omyndiga.
- 1989 försvann ”omyndighetsförklaringen”.
- 1995 fick vi nya regler i Föräldrabalken. Gode män och förvaltare blev berörda. De nya reglerna var en följd av Psykiatriutredningen (SOU 1992:73)
- 2017 fick vi dels framtidsfullmakt och dels nya regler i Föräldrabalkens 17 kapitel. De nya reglerna handlar om anhörigas möjlighet att hjälpa en anhörig som inte klarar av sin ekonomi eller att ta hand om sig själv på grund av sjukdom eller funktionshinder.

• Varför behövs ställföreträdare.

Alla blir myndiga vid 18 års ålder,
men en del klarar inte att själva...

- bevaka sina rättigheter
- ingå avtal
- förvalta sin egendom
- föra talan i domstol
- söka olika bidrag och fonder
- med mera....

• Vem kan få god man / förvaltare?

Personer med funktionshinder som till följd av . . .

- sjukdom
- psykiska störningar
- försvagat hälsotillstånd, funktionsnedsättning, funktionshinder
- hög ålder, demenssjukdomar
- andra svåra sjukdomar
- förvärvad hjärnskada
- missbruk
- annan omständighet.

behöver hjälp med att . . .

- bevaka sin rätt och förvalta sin egendom
- samt sörja för sin person.

• Du får inte god man / förvaltare om du kan få hjälp på annat sätt som . . .

- fullmakt
- advokat
- bank
- socialtjänsten
- personligt ombud
- äktenskapsbalken
- andra anhöriga
- framtidsfullmakt eller reglerna i Föräldrabalkens 17:e kapitel.

- Hur får man god man / förvaltare
- Anmälan om behov av god man / förvaltare kan lämnas till ÖF där huvudmannen är folkbokförd.
- Om behov föreligger är det ÖF:s skyldighet att ansöka om god man / förvaltare vid tingsrätten.

- Anmälan kan göras av ...
- huvudmannen
- make, maka eller sambo
- närmaste släktingar
- ÖF
- sociala myndigheter.

Ansökan om ställföreträdare kan göras av

- huvudmannen
- make, maka eller sambo
- närmaste släktingar
- ÖF

• Dessa personer har rätt att yttra sig

- Huvudmannen själv
- Maka, make, sambo
- Barn
- Föräldrar
- Andra närstående
- Överförmyndare
- Sjukvård och socialtjänst.

Vem kan bli ställföreträdare.

- Rättrådig
- Erfaren
- I övrigt lämplig
- Myndig
- Inte stå under förvaltare
- Inte vara registrerad hos Kronofogdemyndigheten
- Inte finnas med i polisens belastningsregister gällande grövre brott
- Vara lämplig för huvudmannen
- Inte vara jävig.

Erfaren

- Livserfarenhet.
- Veta hur samhället fungerar.
- Uppdragets karaktär är avgörande.

I övrigt lämplig

- "Personkemin" bör stämma.
- Ej föreliggande intresseemotsättningar.
(arvinge är inget hinder såvida inte huvudmannen och ställföreträdaren är arvingar i samma dödsbo)
- Ej släkting om motsättningar i slakten.

Överförmyndarmyndigheten

- Väljs av fullmäktige för 4 år.
- Förvaltningsmyndighet.
- Kontrolleras av Länsstyrelsen, Tingsrätten och JO
- Överförmyndare kan finnas som kommunalt utsedd överförmyndare eller med överförmyndarnämnd med tjänsteman.
- Överförmyndarmyndigheten är en granskande och bevakande myndighet.
- Överförmyndarmyndigheten får ge vägledning, handledning, information.
- Överförmyndarmyndigheten får inte ge konkreta råd.
- Överförmyndarmyndigheten skall utbilda nya ställföreträdare.
- Överförmyndarmyndigheten skall granska hur ställföreträdaren utför sitt uppdrag och att ställföreträdaren lämnar in årsredovisning och årsredogörelse innan den förste mars.
- Överförmyndarmyndigheten har ett flertal andra uppdrag som jag inte redovisar denna gång.

- Tack för nu och hoppas du fick något nyttigt till livs!
- Nästa avsnitt handlar om skillnaden på god man och förvaltare, förordnandets omfattning, jäv, ute på djupt vatten, sekretess, myndig / omyndig, arbetsgivaransvar och möjligheten att skydda sig ekonomiskt som ställföreträdare.
-